

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 19735 posłów Mai Ewy Nowak, Łukasza Osmalaka i Kamila Wnuka z 14 września 2026 roku w sprawie ujednolicenia zasad odpłatności za wstęp asystentów osób z niepełnosprawnościami do instytucji kultury, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1 i 2.

W obecnym systemie prawnym brak jest jednej ogólnej regulacji prawnej wprowadzającej obowiązek zapewnienia ulg dla osób z niepełnosprawnościami w dostępie do instytucji kultury takich jak teatry, filharmonie, kina czy galerie sztuki. Zasady dotyczące zniżek dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów zostały uregulowane na poziomie ustawowym dla jednej kategorii instytucji kultury, tj. muzeów państwowych, w art. 10 ust. 3a pkt 7 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 385). Przepisy ustawy o muzeach wskazują, że osobom niepełnosprawnym wraz z opiekunami będącymi obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym przysługuje ulga w opłacie za wstęp do muzeów państwowych. Przepisy ustawy nie określają wysokości tej ulgi. Szczegółowe zasady polityki cenowej pozostawione są do samodzielnej decyzji muzeów, tak jak jest to w przypadku pozostałych państwowych instytucji kultury podległych Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego lub przez nie nadzorowanych, które prowadzą całkowicie samodzielną politykę cenową biletów. Zasady dotyczące cen biletów, zakresu podmiotowego osób upoważnionych do ulgi, a także wysokość poszczególnych ulg określana jest przez regulaminy sprzedaży biletów. Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 2 tej ustawy „W jednym dniu tygodnia wstęp na wystawy stałe muzeów jest nieodpłatny” – dzień ten jest wyznaczany przez dyrektora danej instytucji i określony w wewnętrznych regulaminach zwiedzania. Zauważyć bowiem należy, że zgodnie z ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 457) instytucje kultury jako podmioty posiadające osobowość prawną samodzielnie prowadzą działalność kulturalną.

Systemy ulg, zwolnień z opłat oraz udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami i towarzyszących im asystentów obowiązujące w instytucjach kultury podległych lub nadzorowanych mają charakter indywidualny i wynikają z autonomicznego zarządzania w poszczególnych instytucjach kultury. Każda z jednostek określa własne zasady na podstawie wewnętrznych zarządzeń dyrekcji, regulaminów, cenników oraz wytycznych dotyczących zwolnień.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2604116.11690491.11068916

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

Stosowane rozwiązania w zakresie dostępności cenowej w poszczególnych jednostkach obejmują m.in. bilety ulgowe lub bilety w cenie symbolicznej, darmowy wstęp dla uprawnionej grupy, wydarzenia bezpłatne dla wszystkich.

Kwestię możliwości przyznawania ulg dla zwiedzających regulują także Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie wykazu państwowych muzeów martyrologicznych, do których wstęp jest bezpłatny (D. U. poz. 1158), oraz lokalne programy samorządowe jak np. Krakowska Karta Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem i program Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego „Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami na Mazowszu”.

Z instytucji podległych MKiDN lub przez nie nadzorowanych np. Międzynarodowe Centrum Kultury prowadzi politykę udostępniania swojej oferty kulturalnej w taki sposób, aby osoby z niepełnosprawnościami mogły korzystać z organizowanych wydarzeń bez ponoszenia kosztów. Wynika to zarówno z wewnętrznych regulacji instytucji, jak i z porozumienia z Gminą Miejską Kraków dotyczącego Krakowskiej Karty Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem (Karta N). Osoby uprawnione do korzystania z Karty N mają zapewniony bezpłatny wstęp na wydarzenia organizowane w MCK. Z kolei zgodnie z Regulaminem sprzedaży biletów Polskiej Orkiestry Sinfonia Iuventus im. Jerzego Semkowa (POSI) osobom z orzeczoną grupą inwalidzką bądź orzecznym stopniem niepełnosprawności przysługuje ulga na zakup biletów na wydarzenia artystyczne organizowane przez POSI. Ulga ta nie obejmuje ich asystentów. Natomiast w przypadku instytucji EC1 Łódź – Miasto Kultury osoby z niepełnosprawnościami oraz ich asystenci są uprawnieni do korzystania z ulgowego biletu wstępu na następujące aktywności stałe oferowane przez EC1:

- wstęp do Centrum Nauki i Techniki;
- wstęp do Planetarium;
- wstęp na Ulicę Żywiołów;
- wstęp do Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej;
- wstęp na wystawę Kino Polonia w Narodowym Centrum Kultury Filmowej;
- wstęp na projekcje w Salach Kinowych NCKF.

Ulga nie obowiązuje jedynie na wstęp na projekcje w Kinie Sferycznym w Centrum Nauki i Techniki oraz na wystawę Materia Kina w Narodowym Centrum Kultury Filmowej, a także na udział w zajęciach warsztatowych i edukacyjnych we wszystkich Centrach EC1.

Przyjęty przez Miasto Łódź model finansowy prowadzenia instytucji EC1 (tj. odzyskiwanie podatku VAT) wyklucza możliwość nieodpłatnego świadczenia usług statutowych, chyba że instytucja byłaby do tego zobligowana na podstawie przepisów obowiązującego prawa. Stąd brak nieodpłatnego biletu wstępu dla osób z niepełnosprawnościami.

Ad 3.

Praktyka w odniesieniu do asystentów i opiekunów jest zróżnicowana i zależy od przyjętej polityki danej jednostki. W części instytucji asystent lub opiekun towarzyszący osobie z niepełnosprawnością jest całkowicie zwolniony z opłat za wstęp lub udział w wydarzeniu (np. Międzynarodowe Centrum Kultury, Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Muzeum Pana Tadeusza, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie). W części podmiotów przysługuje im bilet ulgowy (np. w EC1 ulga dla asystentów obowiązuje na takich samych zasadach jak dla osób z niepełnosprawnościami, w Centrum Bajki i Animacji OKO przy Studiu Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej asystentom osób z niepełnosprawnością z orzecznym znacznym stopniem niepełnosprawności przysługuje bilet dla opiekuna za 1 zł), a w niektórych przypadkach (np. w placówkach, gdzie wstęp na wydarzenia jest bezpłatny jak Instytut Przemysłów Kreatywnych) nie wprowadzono odrębnych procedur dotyczących asysty. Jednocześnie informuję, że szczegółowymi danymi w przedmiotowym zakresie dysponują instytucje podległe i do konkretnych instytucji należy się zgłaszać bezpośrednio.

W muzeach państwowych zarówno osobom z niepełnosprawnościami, jak i ich opiekunom lub osobom asystującym przysługuje bilet ulgowy zgodnie z ww. art. 10 ust. 3a pkt. 7 ustawy o muzeach. Wysokość ulgi określona jest w regulaminie zwiedzania, zarządzeniu dyrektora lub innym dokumencie regulującym kwestie odpłatności za wstęp, przyjętym w danej instytucji.

Instytucje oferujące bilety ulgowe dla osób towarzyszących/asystentów osób z niepełnosprawnościami:

- 1) Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyśle,
- 2) Muzeum Historii Polski,
- 3) Muzeum Kazimierza Pułaskiego w Warce,
- 4) Europejskie Centrum Solidarności,
- 5) Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej im. Alfa Kowalskiego w Międzyrzeczu,
- 6) Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim (dla indywidualnych zwiedzających),
- 7) Muzeum Badań Polarnych w Puławach,
- 8) Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach,
- 9) Muzeum Dom Rodziny Pileckich w Ostrowi Mazowieckiej,
- 10) Muzeum Getta Warszawskiego,
- 11) Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku,
- 12) Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku,
- 13) Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego,
- 14) Muzeum Książki Artystycznej,
- 15) Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza (korzysta dodatkowo z programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego „Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami na Mazowszu” zarówno dla osoby z niepełnosprawnością jak i osoby towarzyszącej przysługuje bilet za 1 zł),
- 16) Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha (dodatkowo honoruje Kartę N – Krakowską Kartę Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem),
- 17) Muzeum Narodowe w Gdańsku (bilet za 1 zł zarówno dla osoby z niepełnosprawnością, jak i opiekuna),
- 18) Muzeum Narodowe w Szczecinie,
- 19) Muzeum Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej,
- 20) Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu (w przypadku niepełnosprawności dzieci, młodzieży i studentów bilet za złotówkę),
- 21) Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im. Św. Jana Pawła II; Muzeum Tatrzańskie im. Dra. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem,
- 22) Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej,
- 23) Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka w Wieliczce,
- 24) Muzeum Pałacu Króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie,
- 25) Zamek Królewski na Wawelu (bezpłatny dla osoby z niepełnosprawnością, ulgowy dla opiekuna),
- 26) Muzeum Zamek w Łańcucie,
- 27) Muzeum Zamkowe w Malborku,
- 28) Muzeum Zamkowe w Sandomierzu,
- 29) Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce,
- 30) Muzeum Narodowe w Kielcach,
- 31) Muzeum Narodowe we Wrocławiu (z wyłączeniem Panoramy Racławickiej),
- 32) Muzeum Podlaskie w Białymstoku (indywidualni zwiedzający),
- 33) Muzeum Sztuki w Łodzi,
- 34) Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku,
- 35) Narodowe Muzeum Techniki w Warszawie,

- 36) Ośrodek Pamięć i Przyszłość,
- 37) Wielkopolskie Muzeum Niepodległości,
- 38) Muzeum Narodowe w Warszawie,
- 39) Muzeum Narodowe w Krakowie.

Instytucje oferujące bezpłatne wejścia dla osób towarzyszących/asystentów osób z niepełnosprawnościami:

- państwowe muzea martyrologiczne objęte ww. rozporządzeniem MKiDN:
 - 1) Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu,
 - 2) Państwowe Muzeum na Majdanku w Lublinie,
 - 3) Muzeum Stutthof w Sztutowie.
- ponadto:
 - 1) Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945),
 - 2) Muzeum Treblinka. Niemiecki nazistowski obóz zagłady i obóz pracy (1941-1944),
 - 3) Muzeum-Miejsce Pamięci KL Płaszów w Krakowie. Niemiecki nazistowski obóz pracy i koncentracyjny (1942-1945),
 - 4) Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy,
 - 5) Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej im. Alfa Kowalskiego w Międzyrzeczu (bezpłatny wstęp na zamek dla opiekuna osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim),
 - 6) Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim (bezpłatny wstęp dla asystentów w grupach zorganizowanych),
 - 7) Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach (zawsze bezpłatny wstęp dla opiekuna/asystenta osoby z niepełnosprawnością),
 - 8) Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku (z wyjątkiem oprowadzań kuratorskich, przewodnickich, wolontariackich - wówczas bilet ulgowy),
 - 9) Muzeum Narodowe w Lublinie,
 - 10) Muzeum Cypriana Norwida w Dębinkach,
 - 11) Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej,
 - 12) Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu (w przypadku grup - młodzieży i dorosłych z niepełnosprawnościami - po wcześniejszym uzgodnieniu z dyrektorem grupa może skorzystać z bezpłatnego wejścia),
 - 13) Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN,
 - 14) Muzeum Powstania Warszawskiego,
 - 15) Muzeum Śląskie w Katowicach,
 - 16) Muzeum Zamek Królewski na Wawelu (opiekunowie osób posiadających Krakowską Kartę Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem, którym przysługuje bezpłatny wstęp na zasadach określonych w regulaminie),
 - 17) Muzeum Narodowe we Wrocławiu,
 - 18) Muzeum Podlaskie w Białymstoku (w przypadku grup zorganizowanych osób z niepełnosprawnościami asystenci korzystają z bezpłatnego wstępu).

Ad 4.

Ministerstwo nie analizowało skali zróżnicowania zasad odpłatności za wstęp asystentów osób z niepełnosprawnościami do państwowych instytucji kultury oraz wpływu tych różnic na dostępność oferty kulturalnej. W zakresie dostępności oferty kulturalnej w państwowych instytucjach kultury zwrócić należy uwagę na regulacje ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1411) określającej środki służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do podmiotów publicznych, w tym państwowych instytucji kultury.

Ad 5.

Ze względu na brak odgórnego obowiązku sprawozdawczego w tym zakresie instytucje kultury nie mają obowiązku prowadzenia szczegółowych rejestrów ani składania do MKiDN raportów dotyczących dokładnej liczby osób z niepełnosprawnościami i asystentów lub osób wspierających korzystających z bezpłatnego wstępu lub ulg. Ponadto wiele wydarzeń organizowanych w przestrzeni publicznej ma charakter otwarty lub nieodpłatny, co uniemożliwia precyzyjne określenie frekwencji tej grupy odbiorców. Szczegółowe dane mogą być gromadzone w ramach określonych programów i projektów z zakresu dostępności, w których wymagana jest taka ewidencja na czas trwania konkretnego przedsięwzięcia. W niektórych placówkach prowadzi się jedynie przybliżone, miesięczne szacunki odwiedzin na podstawie liczby wydanych biletów przeznaczonych dla danej grupy.

Także muzea zwykle nie prowadzą ewidencji danych dotyczących liczby osób z niepełnosprawnościami korzystających z oferty instytucji kultury wraz z asystentami lub osobami wspierającymi. Jeśli takowe dane są, to dotyczą statystyki osób z niepełnosprawnościami, bez uwzględnienia osób towarzyszących. Wyjątkiem jest Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, które prowadzi oddzielną statystykę odwiedzin dla osób asystujących osobom z niepełnosprawnościami – w 2026 r. było to 437 osób.

Poza tym, jeśli chodzi o dane dotyczące frekwencji osób z niepełnosprawnościami (bez uwzględnienia osób towarzyszących), poniższe instytucje zgłosiły informacje w tym zakresie:

- Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyśle: 1069 osób łącznie w siedzibie i oddziałach;
- Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim: 155 osób;
- Muzeum Badań Polarnych w Puławach: 128 osób;
- Muzeum Dom Rodziny Pileckich w Ostrowi Mazowieckiej – 15 osób;
- Państwowe Muzeum na Majdanku - 13 grup o łącznej sumie 336 osób. Muzeum nie prowadzi statystyk odwiedzin przez osoby indywidualne;
- Muzeum Podlaskie w Białymstoku – 1446 osób;
- Muzeum Narodowe w Krakowie – 2672 osób.

Międzynarodowe Centrum Kultury nie prowadzi statystyk, jeśli chodzi o monitorowanie liczby osób z niepełnosprawnościami i ich asystentów/asystentek. Prowadzi jednak statystyki dotyczące posiadaczy Krakowskiej Karty Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem. Poniżej przedstawiono zestawienie przygotowane w oparciu o dane frekwencyjne od 15.06.2023 do 31.12.2025.

- 2023 r. – 14 osób z kartą rodziny N,
- 2024 r. – 124 osoby z kartą rodziny N,
- 2025 r. – 73 osoby z kartą rodziny N,
- razem: 211 osób z kartą rodziny N.

Ad 6.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie planuje obecnie wprowadzenia jednolitych zasad dla instytucji kultury podległych resortowi lub przez niego nadzorowanych, przewidujących bezpłatny wstęp dla asystenta osoby z niepełnosprawnością. Jak zostało wskazane powyżej, państwowe instytucje kultury prowadzą samodzielną politykę cenową, w tym określają zasady i wysokość przyznawanych ulg w cenie biletu poszczególnym grupom społecznym.

Ad 7.

Ministerstwo nie analizowało skutków finansowych wprowadzenia przez podległe lub nadzorowane instytucje kultury zasad dotyczących bezpłatnego wstępu dla asystentów

osoby z niepełnosprawnością. Podkreślić jeszcze raz należy, że państwowe instytucje kultury samodzielnie prowadzą politykę finansową, w tym określają zasady swojej polityki cenowej.

Ad 8.

Obecnie nie są planowane zmiany legislacyjne dotyczące zasad odpłatności za wstęp asystentów osób z niepełnosprawnościami do instytucji kultury.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/